

UCHWAŁA NR V/25/24
MŁODZIEŻOWEGO SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
z dnia 27 września 2024 roku

w sprawie przyjęcia apelu dotyczącego ankiety „Lepsze jutro wielkopolskiego ucznia“

Na podstawie § 19 ust. 4 Statutu Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego stanowiącego załącznik do uchwały Nr XLV/906/22 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 września 2022 r. w sprawie utworzenia Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego i nadania jego Statutu (Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2022 r., poz. 6970) Młodzieżowy Sejmik Województwa Wielkopolskiego postanawia, co następuje:

§ 1.

1. Przyjmuje się apel dotyczący danych zebranych w ankiecie „Lepsze jutro wielkopolskiego ucznia“ o treści określonej w załączniku do niniejszej uchwały.
2. Apel, o którym mowa w ust. 1 wraz z opracowanymi danymi zebranymi w ankiecie postanawia się przekazać Wielkopolskiemu Kuratorowi Oświaty.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Młodzieżowego Sejmiku
Województwa Wielkopolskiego
Szymon Wiśniewski

UZASADNIENIE do uchwały Nr V/25/24
Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego
z dnia 27 września 2024 roku

Na przełomie roku 2023 i 2024 do szkół w Wielkopolsce rozesłano ankietę zatytułowaną: „Lepsze jutro wielkopolskiego ucznia”. Ankieta spotkała się ze sporym odzewem w skali województwa, jako że zebrano niemal 3000 odpowiedzi. W ankiecie zawarto pytania dotyczące np. zdrowia psychicznego, samopoczucia, praw ucznia, ogólnej oceny szkoły.

W katalogu celów dla których utworzono Młodzieżowy Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwałodawca wymienia reprezentowanie interesów młodzieży przed organami Samorządu Województwa Wielkopolskiego oraz instytucjami rządowymi i pozarządowymi (§ 5 pkt 6 Statutu Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego). W tym świetle, oceniamy reakcję na problemy uwidocznione w wynikach ankiety za mieszczącą się w rozumieniu reprezentowania interesów młodzieży.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Apel

Młodzieżowego Sejmiku Województwa Wielkopolskiego dotyczący danych zebranych w ankiecie „Lepsze jutro wielkopolskiego ucznia“

Młodzieżowy Sejmik Województwa Wielkopolskiego w ubiegłych miesiącach przeprowadził wśród uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych w obrębie województwa wielkopolskiego ankietę „Lepsze jutro wielkopolskiego ucznia“. Na ankietę odpowiedziało niemal 3000 uczniów (ostateczna liczba odpowiedzi po filtracji wyniosła 2866) ze wszystkich powiatów województwa, a także wszystkich rodzajów szkół (podstawowe, licea, technika, szkoły branżowe). O ile należy uważnie i ostrożnie podchodzić do wyciągania wniosków w odniesieniu do powiatów z których dotarło kilkanaście lub mniej odpowiedzi, to w skali województwa wyniki należy ocenić za miarodajne i wiarygodne w kwestii problemów spotykających uczniów, czy nawet łamanie ich praw.

To właśnie z tą ostatnią kategorią pragniemy szczególnie zwrócić się do Kuratorium. Zwracamy tu uwagę na 3 problemy jakie ujawniły się w ankiecie.

Po pierwsze: odbieranie telefonów komórkowych uczniom. Pytanie sformułowano tak, aby uniknąć wątpliwości czy chodzi o dozwolone prawem ograniczenia w zakresie używania telefonów komórkowych na terenie szkoły (art. 99 pkt 4 ustawy Prawo oświatowe), mianowicie: *Czy w twojej szkole nauczyciele zabierają telefon uczniowi? (np. za używanie w czasie lekcji)*. Spośród ankietowanych aż 63% stwierdziło że zjawisko to występuje w ich placówkach, w tym 39 punktów procentowych wybrało opcję zakwalifikowaną jako „czasami“, natomiast 24 punktów procentowych opcję zakwalifikowaną jako „tak“. Wynika to z faktu, że pytanie było otwarte przez co wymagało to pogrupowania odpowiedzi w wymienione kategorie. Odsetek ten wzrasta wśród uczniów szkół podstawowych do 69%, najniższy jest w liceach – 56%. Jak wspomniano, o ile szkoła może ograniczać używanie telefonów i kwestię tę regulować powinien statut, odbieranie urządzenia narusza własność ucznia w myśl art. 64 ust. 3 Konstytucji a także art. 140 KC. Stąd, apelujemy o zwiększoną uwagę Kuratorium w zakresie kontroli, szkoleń, a także wszelkich innych działań, które mogą zaradzić temu problemowi. Kładziemy szczególny nacisk na szkoły podstawowe, gdzie z badaną sytuacją zetknęło się ponad 2/3 ankietowanych uczniów.

Po drugie: samodzielne usprawiedliwianie się dorosłych uczniów. Wśród ankietowanych pełnoletnich ok. 30% z nich (w zależności od rodzaju szkoły etc.) stwierdza, że nie ma możliwości samodzielnego usprawiedliwienia się, co jest ewidentnym naruszeniem ich praw, a można nawet powiedzieć że i obowiązków – jako że obowiązek usprawiedliwienia się nakłada na ucznia pełnoletniego ustawodawca w art.

99 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe. Jest to alarmująco wysoki odsetek, nawet zakładając częściową pomyłkę (tzn. np. uczniów nie poinformowano o takiej możliwości, albo odpowiedzieli uczeń niepełnoletni), czy niemierną próby – która wynosi niemal 500 osób. Stąd druga prośba, aby przy użyciu środków wspomnianych w akapicie wyżej starać się załagodzić ten problem.

Po trzecie: wybór opiekuna Samorządu Uczniowskiego przez uczniów. W ankiecie na pytanie: *czy w twojej szkole władze Samorządu i opiekunów wybierają uczniowie?* - 12% odpowiedziało przecząco. 14% ankietowanych wybrało odpowiedź: nie wiem. Feralna koniunkcja w pytaniu mogła zmylić część odpowiadających, stąd z własnego doświadczenia stwierdzamy, że najprawdopodobniej odpowiedzi przeczące dotyczą właśnie opiekunów, przynajmniej w większości. To kolejny problem wymagający uwagi, zwłaszcza że wybór opiekuna SU jest wymieniony jak prawo ucznia i SU w art. 85 ust. 5 pkt 6 ustawy Prawo oświatowe.

Oto najbardziej rażące i martwiące powszechne naruszenia praw ucznia, jakie można było zidentyfikować na podstawie ankiety. Niekiedy niestety są one nie do ustalenia, jak np. w pytaniu dotyczącym ograniczeń wyglądu, gdzie jednostowne odpowiedzi nie pozwalają odpowiedzieć czy ograniczenia te są zgodne z obowiązującymi przepisami.

Są też odpowiedzi pojedynczych osób w specjalnie pozostawionym pytaniu otwartym, gdzie często zwraca się uwagę na poważne naruszenia. Wymagają one weryfikacji oraz ewentualnej interwencji Kuratorium, przy czym należy podkreślić indywidualny charakter każdej odpowiedzi.

Apelujemy więc o podjęcie działań przeciwko stwierdzonym naruszeniom praw ucznia w województwie. Deklarujemy chęć współpracy w zakresie dalszej analizy oraz przekazanie danych z ankiety, które pozwolą na przebadanie znacznie szerszego zakresu dobrostanu uczniów Wielkopolski.